

Správa zo služobnej cesty

Marchegg, 18. október 2022

V poradí piata a zároveň posledná konferencia zameraná na cezhraničný funkčný mestský región Bratislava a okolie v rámci projektu *baum_cityregion 2021-2022* sa konala v novo zrekonštruovanej sýpke pri zámku Marchegg v Rakúsku. Územie tohto funkčného mestského regiónu tvorí 9 bratislavských mestských častí, 11 obcí z Dolného Rakúska a 4 obce z Burgenlandu. Hlavnými partnermi projektu tak sú mesto Bratislava a rakúske organizácie NÖ.Regional a Wirtschaftsagentur Burgenland. Strategickými partnermi sú Bratislavský samosprávny kraj a Stadt-Umland-Management Wien/Niederösterreich. Hlavným cieľom projektu je posilnenie inštitucionálnej spolupráce v tomto cezhraničnom území a založenie spoločnej organizácie mesta Bratislavy a rakúskeho okolia, ktoré by spolupracovali v oblasti udržateľnej mobility, životného prostredia, cestovného ruchu a kultúry. Projekt je financovaný z Fondu európskeho regionálneho rozvoja a z Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika - Rakúsko.

Pre takmer 150 prihlásených účastníkov bola na úvod pripravená bezplatná prehliadka Dolnorakúskej krajinskej výstavy Tajomstvá regiónu Marchfeld v slovenskom alebo anglickom jazyku. V poradí už 41. krajinská výstava sa koná v zrekonštruovanom zámku Marchegg a trvá od 26. marca do 13. novembra 2022. Pútavým spôsobom prezentuje prírodné pomery a pohnuté dejiny regiónu Marchfeld (Moravské pole) od prvého osídlenia človekom až po súčasnosť a je navyše plne prístupná aj pre zdravotne znevýhodnených návštevníkov.

Konferenciu otvorili svojimi online príhovormi primátor Bratislavy p. Matúš Vallo, krajinský radca Dolného Rakúska p. Martin Eichinger, krajinská radkyňa Burgenladu p. Daniela Winkler a napokon účastníkov osobne pozdravil starosta mesta Marchegg p. Gernot Haupt. Nasledovala stručná prezentácia projektu a jeho cieľov v podaní jeho koordinátorov z Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy - Pavly Štefkovičovej, Ľudmily Glembovej a Christiana Bergera.

Prvú časť programu konferencie na tému *Cezhraničná kultúra: zabudnuté príbehy* otvoril germanista, literárny vedec a historik Jozef Tencer pôsobiaci na Univerzite Komenského, ktorý zaujímavou priblížil viacjazyčnosť starej Bratislavy prostredníctvom osobných spomienok Bratislavčanov v medzivojnovom období. Gerhard Baumgartner z Dokumentačného strediska rakúskeho odboja ďalej predstavil rakúsko-maďarský projekt Border (Hi)stories, ktorý prostredníctvom webovej stránky, digitálnej mapy, videí, archívnych dokumentov a fotografií zaznamenáva tienisté stránky dejín 20. storočia a sprístupňuje ich širokej verejnosti. Zameriavajú sa tiež na školy, kde organizujú vzdelávacie workshopy pre učiteľov i študentov.

Druhú časť programu otvárala riaditeľka Múzea mesta Bratislavy Zuzana Palicová, ktorá prezentovala rímske kultúrne dedičstvo v Antickej Gerulate a tiež obnovu hradu Devín, v areáli ktorého plánujú v blízkej budúcnosti inštalovať trojjazyčný informačno-navigačný systém pre návštevníkov. Taktiež pripravujú modernizáciu areálu múzea Antická Gerulata s cieľom zlepšiť komfort návštevníkov a výstavbu depozitára. Cieľom projektu Stredoeurópska cesta židovského dedičstva, ktorý spoločne predstavili Alfred Lang z Burgenlandskej výskumnej spoločnosti a Tomáš Stern zo Židovskej náboženskej obce, je prepojiť a sprístupniť židovské pamiatky v jednotlivých mestách aj s použitím moderných technológií (aplikácie, QR kódy, audionahrávky). Nemenej náročnou úlohou je aj zámer prinavrátiť na miesto pamätníka Chatama Sofera historický cintorín. Roman Delikát z Klubu priateľov mestskej hromadnej a regionálnej dopravy prítomným následne priblížil ambiciózný zámer obnoviť nielen celú pôvodnú súpravu Viedenskej električky, ale aj zrekonštruovať pôvodné budovy depa a stanice Kopčany a využiť ich priestory na konferencie, eventy či kaviareň. Na záver Wolfgang Tobisch z A/C/S Culture predstavil pripravovaný projekt Pop Up Museum snahy o zrealizovanie nostalgických vlakových jászov zo Schwechatu a z Bratislavy. Momentálne však hľadajú partnerov projektu a formy financovania.

Záver

Hlavným cieľom nielen tejto konferencie, ale celého projektu bolo posilnenie vzájomnej spolupráce vo vytýčených oblastiach, nadväzovanie kontaktov, výmena skúseností, vzdelávanie mladšej generácie, zlepšenie dopravného prepojenia regiónov (nový cyklomost Vysomarch, obnovenie pravidelnej autobusovej linky do Hainburgu) a v neposlednom rade aj búranie hraníc v našom povedomí, ktoré naše regióny rozdeľovali takmer 40 rokov.

V Bratislave dňa 19. 10. 2022

Monika Výbochová

Jana Kačalová

Fotopríloha

Bezplatná kyvadlová doprava zo železničnej stanice Marchegg do zámku

Prehliadka krajskej výstavy so sprievodcom

5. Konferencia Bratislava a okolie – príhovor primátora Bratislavy, prezentácia projektu baum

Prezentácia Múzea mesta Bratislavy a projektu Viedenskej električky

